

sosialurin

telf. 1 47 20. 118 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevandi:
Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dímmlætting

Skakandi tíðindi

SEINASTA sunnudag bar danska blaðið Politiken tey tíðindi, at Nato samgongan hevur í umbúna at byggja ávgjar radarstöðir ella sokallaðar ávaringarstöðir í Bretlandi, Noreg og Føroyum.

TAÐ ERU NÚ liðin umleið 25 ár síðani Nato samgongan tók stig til byggingina av tí verandi stöðini á Sornfelli. Føroyingar mótmæltu tá at Nato kom inn í landið og at herstöð varð bygd í Føroyum. Síðani hava vit mótmælt ferð eftir ferð.

Í HESUM MÁLI hevur Føroya lögting gjørt fleiri einmæltar samtyktir. Løgtingið hevur m.a. samtykt at hernaðarútgærd ikki eigur at vera á føroyskum land- ella sjóðki. Løgtingið hevur kravt hernaðin av landinum og at Sornfellsstöðin verður niðurlögð. Men alt hetta hevur higartil verið til fánýtis.

ALT BENDIR á, at Nato samgongan bert hevur lífta og púrt onga virðing fyri teimum samtyktum, sum gjørdar verða á Føroya lögtingi. Sum tíðindi í donskum blað fáa vit nú at vita, at heilt nýggjar útbyggingar eru í umbúna. Og hetta hendir, hóast bæði danir og eisini øll hini Nato londini, áttu at verið væl vitandi um tær einmæltu samtyktirnar hjá Føroya lögtingi í hesum máli.

EFTIR OKKARA meting er hetta tað sama sum at hava føroyska fólkaviljan og einmæltu samtyktir Føroya lögtings til fótatraðk. Henda framferð er stak ófólklig fyri ikki at siga ódámilig og ódemokratisk. Í okkara oyrum eru hesi tíðindi so óhugnalig og ódámilig, at vit hava ilt við at trúgva teimum.

SUM SAGT stóð hetta at lesa í einum donskum dagblað seinasta sunnudag. Best var um hetta einans vóru leysatíðindi uttan hald í veruleikanum. Fyri okkum eru hesi tíðindi so skakandi, at vit hava ilt við at trúgva at nakað sum helst hald kann vera í teimum.

Meiri ómynduggering?

Tað er hugstoytt at frætta at nakað tað fyrsta nýggi fólkatingsmaður okkara sigur á danatingi, er at hann vil mæla dænum til at hjálpa okkum føroyingum til at ómynduggera okkum enn meira. Tað er næstan sum at vilja sleppa undan at gerast abbi við at krógva síni porno-blað undir koddanum fyri børnunum. Ómynduggering skapar dupultmoral, ósjálvstøði, óvissu við sjálvan seg, og fyrst og fremst ger hon at hvørki einstaklingar ella tjóð gerast vaksni. Tey fáa ein «infantilan» tilveruhátt viðvíkjandi teim okjum, har tey eru ómynduggerð. Men kanska sita føroyingar og slepa og grina fjákrut uppi yvir brennivins-reklamum í donskum blaðum.

Og vit vita, at danir drekka ov nógv – eins og so nógvir aðrir – og fransmenn drekka enn meir osfr. Men hvussu hevði tað verið, um danir ella fransmenn noyrdust at pímpa í skýmaskotum við vodka sum teir høvdu fingið við postinum úr Russlandi? Og um tú mátti hava lykil og helst vera menniskja av ávísam slagi, um tú skuldi koma inn á vertshús? Og um Glistrup, sum hevur 0 í skatti, kundi fáa brennivín, men ikki arbeiðsmaður Jens Hansen? (Nú hava danir, tibetur fyri teir, kelduskatt). Høvdu fólk tá drukkíð minni? Øðrvísi – meira ókontrollerað, svakligari, kanska. Nær sært tú t.d. slagsmál og fløskuknúts úti á gøtuni í einum 8-míllióna býi sum Paris? Ikki noyðast landsstýrismennir at ganga langt í Havnini fyri at upplýsa hesa stöðuna av mentanar-

livinum, sum stavar frá ómynduggering.

Viðvíkjandi reklamum, so er tað eitt uppskot, at samfelagið fær eitt ávíst tamarhald á reklamum. Til dømis eigur tað at kunna revsast, at geva skeivar og villileiðandi upplýsingar í reklamum. Tað átti eisini at verið ein skylda hjá framleiðarunum gjølla at upplýsa fyri fólk, helst á sjálvari vøruni, hvørji evni eru í henni og hvørja ávirkan tey hava á menniskjalikamið. Hetta átti ikki minst at verið galdandi fyri rúsdrekka, men eisini sigarettir, fisk, dósmat, vaskipulver, ja, allar vørur, sum tú færst í eini sölubúð yvirhøvur. Samfelagið kundi sett ein bólk av lærðum fólk at kanna eftir um hesar upplýsingar vóru rættar. So kundu vøruframleiðararnir kappast í reklamum um, hvør framleiddi tær bestu og heilsugevandi vørurnar. Hver seldi teir mest bensin-sparandi bílarnar og ikki bert teir, sum kunnu hava tað flottasta nakna konufólkíð uppi á kølarunum í eini lýsing.

So hevði tað eisini verið skylda at upplýst um, hvussu tey ymisku sløgin av rúsdrekka virka, objektivt og sakligt. Og bannað at reklamera við at «tú verður ein betri maður tá tú vaknar í morgin – drekk nógv Scotch Whisky» osfr.

Eisini heitti fólkatingsmaðurin á danir um at gera tolettirliðið strangari í Kastrup, fyri at tryggja føroyingar. Álvaratos, er

tað nú ikki okkara egna uppgáva at syrgja fyri okkara egna tollmálum? Og er tað nú ikki nóg mikið at verða röntgengeisla-gjøgnumlýstur (er tað krabbameins-skaðligt) hvørja ferð tú skalt úr Kastrup til Føroya, so at vandi er fyri at filmir og bandupptøkur, sum tú hevur við tær, verður oyðilagt?

At onkur verður fongslaður í Næstved fyri okkurt «rúðandi» evni, og føroyskir detektivar síðani uppðaga at hesi hava onkuntíð verið í Føroyum – ja, litið skal til, og litið munnu teir føroysku Columboar hava at gera, nú teir eru farnir undir eftirgranskingararbeiði.

Hvat við at halda seg har sum strandferðslan røkkur um veturin, og lata onnur lond klára síni kriminalproblem uttan serkøna føroyska hjálp? Rúsdrekkaspurningurin er ein torførur samfelagspurningur, sum flestu lond í hvussu so er í okkara heimsparti hava havt at stríðast við so leingi fólk hevur skapt søgu. Men er tað eitt, og hvørki loysir henda spurning og ei heldur aðrar, so er tað at sáa misálit, at ómyndugera fólk, ið staðin fyri at læra tey at standa á egnum beinum og stjórna sær sjálvum. Hetta er bæði galdandi fyri tjóðskaparlig mál og rúsdrekka-mál.

Nalvájón Nap.
Nabeljohnsen

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytin fyri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brovini.

Yvirlýsing frá Politisku Nevndini í Oyggja frama, Føroyskir Marx-Leninistar

Oyggjaframi metir at sjálvavgerðarrætturin hjá tjóðunum er ófrávikiligur. Einkí kann geva øðrum londum rætt til at leggja seg upp í innanhýsisviðurskipti hjá eini tjóð.

Um jöltíðir framdi annað risaveldið aftur hetta brot. Hesaferð móti grannalandinum Afghanistan. Sjeitiárini hava givið okkum fleiri dømi um sovjettska upploðu í viðurskiptini hjá øðrum londum. Í Afrika við hjálp frá cubanarum, í Kampusjea við hjálp frá Vietnam. Alla staðni er tað hin sovjettski dreymurin um heimsveldið sosialimperialisman sum liggur aftan

fyri.

Sovjett hevur yvirtikið leiklutin hjá USA, sum hitt framherjandi risaveldið. Tann leiklut USA hevði eftir 2 heimsbardaga hevur Sovjett í dag.

Oyggjaframi Føroyskir Marx-Leninistar fordómir uppleggjina í Afghanistan. Hetta eigur at fáa fylgjur, eisini fyri viðurskiptini millum Føroyar og Sovjett.

Mótmælið innrásini, við at siga upp fiskivinnusáttmálan við Sovjett.

Føroysku politikararnir, eitt at kalla einmælt lögting, hava lovað

Sovjett inn um føroyskt øki. Ein 10 ára fiskivinnu sáttmáli, sum bert er til fyrimuns fyri Sovjett, er undirskrivaður. Við øðrum risaveldinum USA sætað á Sodnelli, og við at hava lovað hinum risaveldinum Sovjett inn á føroyskt sjóðki, hava føroyskir politikarar gjørt Føroya økið til leikvøll fyri tvelgingina millum risaveldini, og við tí okta krigsvanda, sum innrásin í Afghanistan merkir, sett trygdina hjá føroyska fólkinum í vanda.

Vit krevja, at Føroyar sýna sína andstygd fyri innrásini í Afghanistan, og risaveldispolitikkinum

hjá Sovjett, við alt fyri eitt at taka stig til at uppsiga sáttmálan við Sovjett og reka øll sovjettsk skip av føroyskum havøki.

10. januar 1979
Politiska Nevndin
Oyggjaframi Føroyskir
Marx-Leninistar
v/Heina Joensen

Sendið
lesarabrovini
til
Sosialin!